

25.10.2019

Alueellistamisen uudistaminen –strategiahanke

Toimikausi

Valtiovarainministeriö on tänään 25.10.2019 asettanut alueellistamisen uudistamisen strategiahankkeen ajalle 25.10.2019 – 31.3.2020.

Tausta

Pääministeri Antti Rinteen hallituksen ohjelma 6.6.2019 ”Osaava ja osallistava Suomi” sisältää kirjaukset uuden teknologian hyödyntämistä tehokkaasti joustavan elämisen, työskentelyn ja yrittämisen mahdollistamiseksi paikasta riippumatta. Hallitusohjelman mukaan valtion työtehtäviä tulee organisoida monipaikkaisuutta ja älyteknologian mahdollistamaa paikkariippumattomuutta hyödyntäen. Lisäksi hallitusohjelmassa todetaan, että alueellistamislainsäädäntö on uudistettava vuoden 2019 loppuun mennessä laadittavan strategian puitteissa.

Nykymuodossaan alueellistamisella tarkoitetaan valtion yksikköjen ja toimintojen sijoittamista pääkaupunkiseudun ulkopuolelle. Nykymuotoinen alueellistaminen aloitettiin vuoden 2000 lopulla. Se perustuu lakiin (362/2002) ja valtioneuvoston asetukseen (567/2002, muutettu 201/2006, 349/2008 ja 350/2011) valtion yksikköjen ja toimintojen sijoittamista koskevaasta toimivallasta. Valtion toimintojen alueellistamisen koordinoinnista, seurannasta ja kehittämisestä vastaa valtiovarainministeriö.

Alueellistamisen koordinaatioryhmä julkaisi helmikuussa 2017 selvityksen toimenpidesuosituksineen, jonka mukaan alueellistamislainsäädännön uudistamistarpeet tulisi arvioida mukaan lukien päätöksentekoon liittyvä prosessi sekä koordinaatioryhmän toimiala. Toimenpidesuositus liittyi mm. valtion henkilöstön ja valtiolla tehtävän työn muutokseen. Työn tekemisen tavat ja asiakaspalvelun käytännöt ovat muuttuneet ja muuttumassa merkittävästi tulevinä vuosina.

Alkuvuonna 2019 valmistui selvityshenkilöhankkeen (Ikonen ja Reina) loppuraportti ”Valtio alueiden, alueet valtion voimavarana – Alueellistamisesta paikkariippumattomaan työhön, Alueellistamispolitiikka ja -periaatteet 2020-luvulla”. Raportti käsitteli alueellistamisen ja alueellistamispolitiikan uudistamista.

Valtion henkilöstön määrä on eri syistä (mm. tuottavuustoimet, yliopistouudistus, yhtiöittämiset) pienentynyt vuodesta 2006 vuoteen 2017 noin 50 000 henkilöllä. Vuoden 2018 lopussa valtion henkilöstön määrä oli noin 72 900 henkilötyövuotta. Muutosten seurauksena ovat myös eri sektoreiden painoarvot valtionhallinnossa muuttuneet. Valtionhallinnon henkilötyövuosista turvallisuustoimintaan kohdistuu noin 40 prosenttia.

Tavoite ja tehtävät

Hankkeen tavoitteena on laatia strategiset linjaukset siitä, millaista valtion toimintaa ja läsnäoloa alueilla tavoitellaan 2020-luvulla viraston tehtävien toteuttamiseksi ja kansalaisten ja yritysten palvelemiseksi eri asiakas- ja kieliryhmien tarpeet huomioiden sekä mitä alueellistamisen tavoitteiden ja toimintaperiaatteiden muutoksia tämä edellyttää. Hankkeessa valmisteltavat linjaukset toimivat alueellistamista koskevan lainsäädännön uudistamisen pohjana.

Strategiatyön lähtökohtana on hallitusohjelman kirjaus siitä, että valtion työtehtäviä organisoidaan monipaikkaisesti ja älyteknologian mahdollistamaa paikkariippumattomuutta hyödyntäen.

Alueellistamisen uudistamista koskeva strategiatyö on yhteen sovitettava julkisen hallinnon strategian ja valtion toimitilastrategian valmistelun sekä valtion henkilöstöjohtamisen uudistusohjelman kanssa. Osana valtion henkilöstöjohtamisen uudistusohjelmaa valmistellaan monipaikkaisen ja paikkariippumattoman työn periaatteet, joiden lähtökohtana on tehtävien luonne.

Osana strategiahanketta laajennetaan keväällä 2019 ministeriölle tehdyn paikkariippumattoman työn potentiaalikyselyn analyysia.

Hankkeen organisointi

Ohjausryhmä

Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata ja linjata strategian valmistelua.

Hankkeen ohjausryhmänä toimii alueellistamisen koordinaatiotyöryhmä.

Valmisteluryhmä

Valmisteluryhmän tehtävänä on valmistella strategia.

Puheenjohtaja

finanssineuvos Anu Nousiainen, valtiovarainministeriö

Jäsenet

erityisasiantuntija Hanna-Mari Kuhmonen, työ- ja elinkeinoministeriö (neuvotteleva virkamies Mika Honkanen, työ- ja elinkeinoministeriö)
kehittämisohtaja Harri Martikainen, sisäministeriö (poliisilähtökastaja Stefan Gerkman, sisäministeriö)
kieliasiantuntija Vava Lunabba, oikeusministeriö (erityisasiantuntija Vava Lunabba, oikeusministeriö)
ylijohtaja Heli Lähteenmäki, Verohallinto (strategiajohtaja Arto Pirinen, Verohallinto)
asiakkuusjohtaja Elise Kivimäki, KELA (yksikön johtaja Petteri Taponen, KELA)
maakuntajohtaja Pentti Mäkinen, Etelä-Savon liitto, maakunnan liittojen yhteinen edustaja (maakuntajohtaja Laura Leppänen, Päijät-Hämeen liitto, maakunnan liittojen yhteinen edustaja)
kehittämispäällikkö Annukka Mäkinen, Suomen Kuntaliitto (johtaja Jarkko Huovinen, Suomen Kuntaliitto)

ylijohtaja Marko Pukkinen, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, aluehallintovirastojen yhteinen edustaja

(ylijohtaja Kaisa Ainasoja, Lapin aluehallintovirasto, aluehallintovirastojen yhteinen edustaja)

ylijohtaja Tommi Muilu, Hämeen ELY-keskus, ELY-keskusten yhteinen edustaja

(ylijohtaja Jaana Korhonen, Kainuun ELY-keskus, ELY-keskusten yhteinen edustaja)

everstiluutnantti Riku Hartikainen, Puolustusvoimat
(kapteeni Karri Takamäki, Puolustusvoimat)

Sihteeri

ylitarkastaja Sari Virta, valtiovarainministeriö

Valtiovarainministeriön valtionhallinnon kehittämissosaston asiantuntijoista muodostetaan valmisteluryhmän työtä tukeva sihteeristö. Lisäksi valmisteluryhmän tueksi kootaan muiden ministeriöiden edustajista yhdyshenkilöverkosto.

Strategiatyön tueksi voidaan hankkia asiantuntija-apua mm. alueellisen ja muun vaikuttavuuden arviointiin ja strategian valmistelun fasilitoimiseksi.

Strategia valmistellaan vuorovaikutteisesti ja poikkihallinnollisesti yhdessä sidosryhmien kanssa. Hankkeen viestintä on jatkuvaa, avointa ja vuorovaikutteista.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään virkatyönä. Kukin taustayhteisö vastaa edustajiensa kaikista matkakuluista. Strategiatyön muut kustannukset maksetaan momentilta 28.40.03.

Kunta- ja omistajaohjausministeri

Sirpa Paatero

Ylijohtaja, osastopäällikkö

Juha Sarkio

Jakelu Koordinaatioryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, jäsenet, varajäsenet ja sihteeri sekä valmisteluryhmän jäsenet

Tiedoksi
 Ministeriöt
 Aluehallintovirastot
 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset
 Maakunnan liitot
 Suomen Kuntaliitto
 Verohallinto
 Kela
 Valtiovarainministeriö/kirjaamo

